

VASTUUN FIGHTBACK

**PEKKA
HYYSALO**

TAMMI

Pekka Hyysalo

VASTUUN FIGHTBACK

TAMMI
HELSINKI

Kirjan galleria on FightBackin verkkosivuilla osoitteessa www.fightback.fi.

© Pekka Hyysalo ja Tammi 2020

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

ISBN 978-952-04-1718-5

Painettu EU:ssa

Sisällys

Intro – Miksi?.....	9
---------------------	---

MINUN VASTUUNI

Raskas taakka	15
Olen Ykkönen	16
Hieno huomina.....	22
28.4.2010 kello 12.32.....	26
Kuntoutus – ”Huikeeta duunia äijä painaa!”	27
FightBack	33
Vauhdikasta videoelämää	37
Voiko tarina levitä käsiin?	39
Perustukset kuntoon	43
En mahdu laatikkoon	47
Dr. Vasa määrää.....	52
Aivovammainen moottoriturpa.....	56
Tilaa FightBackille	59
Dr. Kapeakatseisuus	62
Isoja askeleita	64
Uusia autoja.....	67
Vasa Conceptista omalle polulle	70

Yksi ovi sulkeutuu – kohti uusia mahdollisuuksia!	74
FightBack on asennetta	77
FightBack kantaa	83
Parhaat laskut sitten vuoden 2010!	87
Vasa Concept.2	89
Kuntoutumisen pyhä kolminaisuus	98
Elintärkeä lepo	100
Voiko itsensä hakkeroida kuntoon?	106
Miten toimintakyky optimoidaan?	111
Matkustan Keniaan avaamaan silmäni	125
Viidakosta slummeihin	131
Pandemian hyökkäys ja aika hengähtää	141

YHTEINEN VASTUU

Kotini maailman onnellisimmassa maassa	157
Sukupolvet	163
Isovanhemmat	163
Äiti	171
Isä	185
Talvet	194
Vastuu mäessä: Eero Ettala ja Enni Rukajärvi	194
Pelastetaan talvet – POW	205
Ruoka	214
Kape Aihinen – vastuu keittiössä	214
Lasse Jalkanen – vastuullista elintarvikeyritymistä	224

Matkanteko	240
Pata Degerman – tutkimusmatkailijan vastuu	240
Madventures – hullua seikkailua!	251
Arman Alizad – rehellinen tarinankertoja	267
Jukka Hildén – Extreme Duudsonit vastuun äärellä.....	279
Idolien vastuu	294
Vastuullinen Ville Galle.....	294
Octopizzo – Kenian lahja hip hop -musiikille.....	301
Brendan Kane – miljoonan seuraajan tuoma vastuu.....	313
Vastuullinen bisnes.....	321
Vastuulliset hotellit – Scandic.....	321
Vastuu tien päällä – Janne Kämäräinen, BMW Suomi.....	336
Vastuullinen vaatebisnes: Pure Waste – Patagonia	342
Poliittinen vastuu	361
Alexander Stubb – vastuunkanto on kunnia-asia	361
Antero Vartia: Kompensoidaan itsemme puhtaiksi.....	374
Vastuu palaa eduskuntaan – Saara-Sofia Sirén	383
Vastuumme nyt ja huomenna	394
Jari Sarasvuo – muna kanaa haastattelemassa.....	395
Aki Linnanahde – vastuu mediassa	404
Finnair – korona pitää koneet maassa.....	412
Perttu Pölönen – futuristinen vastuu	422
Mika Anttonen – matkalla fossiilisesta uusiutuvaan maailmaan	434
Lopuksi	446

Intro – Miksi?

Nimeni on Pekka Hyysalo, ja tämän kirjan aihe on vaikea. Se on vaikea varsinkin minulle itselleni. Minun ei pitänyt enää koskaan kyetä olemaan vastuussa mistään. Vuonna 2010 en pystynyt huolehtimaan edes itsestäni – mutta nyt elän omillani. Elän yhdessä tyttöystäväni kanssa ja kirjoitan jo toista kirjaani. Olen työtä tekevä ja veroa maksava nuori mies, joka on mukana kannattelemassa suomalaista yhteiskuntaa. Pysin työkseni avaamaan mahdollisuuksia toisille.

Ensimmäinen kirjani, *FightBack – Toinen mahdollisuus*, kertoo 28.4.2010 alkaneesta viiden vuoden tapahtumasarjasta, joka uudisti elämäni. Olin 19-vuotias ammattilaskettelijä, joka eli unelmaansa. Unelmani päättyi traagisesti. En kuitenkaan suostunut luovuttamaan, ja vuosien työ sai minut perustamaan brändin nimeltään FightBack – TaisteleTakaisin. Sillä minun elämäni on taistelua takaisin. Taistelen takaisin hyvään kuntoon niin fyysisesti kuin henkisesti.

FightBack muutti koko elämäni, ja siinä missä olin ennen ollut yksin, minulla oli yhtäkkiä tuhansia faneja. Tämä ei tapahtunut nopeasti, mutta lopulta yksi marraskuinen yö ja yksi tv-lähetys riittivät levittämään koko sotkun ympäri Suomea. Sana ”sotku” viittaa elämäni, jota rakastan päivä päivältä enemmän.

Yhtäkkiä tuntui aivan kuin olisin suurennuslasin alla. Olin alkanut jo pitämään pieniä puheita ja esityksiä siellä täällä, mutta tuon

marraskuisen illan jälkeen siitä tuli ammattini, ja nykyään olen aivovammasta toipuva puhuja. Pitäessäni ensimmäisen esitykseni vuonna 2012 en osannut puhua sujuvasti, mutta minulla oli asiaa. Olen sittemmin esiintynyt yli 500 kertaa, ja sekä ulosantini että esityksieni sisältö ovat nousseet uudelle tasolle, ainakin omasta mielestäni...

Puhuminen toi minulle uusia kollegoja – ja uusia esikuvia. Yksi heistä on Simon Sinek. Simonin puhe aiheesta ”Start With Why” miltei räjäytti pääni! Hänen mukaansa tärkeintä ei ole se, minkälaisia tuotteita yritykset tekevät, vaan se, MIKSI he tekevät sitä, mitä tekevät. Koko teesi koskee pääasiassa yrityksiä ja niiden tuotteita, mutta mielestäni se käsittelee elämää kokonaisuutena.

Sinek on kirjoittanut siitä myös kirjan. Se osui ja upposi minuun. Kirjan lopussa olivat Simonin henkilökohtaiset lukusuositukset, ja niiden joukossa oli kirja, joka kiinnitti huomioni: *Viktor Frankl – Man’s Search For Meaning*. Kirjan nimi vetosi minuun, sillä oman elämäni tarkoitus oli ollut synkimpinä päivinä hukassa. Ajattelin, ettei elämälläni ollut enää ollenkaan tarkoitusta. En pystyisi enää ikinä antamaan mitään hyödyllistä kenellekään. Olin vain yksinäinen raato, joka ei kykenisi mihinkään.

Frankl oli Itävallan juutalainen neuropsykologi, ja kirja kertoi siitä, kuinka hän selviytyi toisen maailmansodan aikaan useilta keskitysleireiltä. Hän kirjoitti havainnoistaan ja siitä, miten hän selvisi hengissä kolmen vuoden leiri kiertueen. Kyse ei ollut partioleireistä. Joka puolella vaani kuolema, mutta Frankl ei ollut valmis kuolemaan, sillä hänen toiveensa saada väitöskirjansa valmiiksi ja haaveensa saada olla vielä perheensä kanssa yhdessä estivät häntä menettämästä toivoa muuten toivottomassa tilanteessa.

Frankl sanoo kirjassaan: ”Ihmiseltä voidaan viedä kaikki muu paitsi jokaisen viimeinen vapaus: vapaus valita, miten itse asennoituu mihin tahansa tilanteeseen, vapaus valita oma tiensä. [...] Ihminen, joka tuntee olevansa vastuussa toisesta henkilöstä tai keskeneräisestä työstä, ei voi ikinä heittää henkeään hukkaan. Koska hän tietää ’miksi’ hänen on tärkeää pysyä hengissä, pystyy

hän kestävään miltei minkälaisen kamppailun hyvänsä.” Sanat osuivat minuun. Tuntui kuin hän olisi puhunut suoraan minulle, vaikka oma elämäntilanteeni erosi keskitysleireistä täysin. Yhtäkkiä ymmärsin, miksi halusin olla hengissä. Yhtäkkiä ymmärsin myös, mistä ”Start With Why” kumpuaa.

Oma elämäni on edelleen taistelua, tosin täysin eri kontekstissa. Olin aina pitänyt sanontaa ”asenne ratkaisee” mottonani, mutta vastuu oli ollut minulle aina jotain epämiellyttävää, jopa pelottavaa.

Nyt ymmärsin, miten suuri vaikutus vastuulla ja sen huolellisella kantamisella oli ollut elämässäni. Katsoin elämäni ja tajusin olevani vastuussa paljosta. Enää se ei pelottanut minua. Tunsin itseni arvokkaaksi.

Olen aina ymmärtänyt, kuinka tärkeää on, että joku kantaa vastuuta, mutta pyrin aina viimeiseen asti olemaan itse joku muu kuin tämä ”joku”. Yllättävästi elämä heitti kuitenkin minut pohjalle, ja sain eteeni kaksi vaihtoehtoa: Tee paljon työtä ja ota itse vastuu elämästäsi, tai jätä työt toisille ja selviä helpoimman kautta. Jos olisin jättänyt työt toisille, en olisi voinut vaikuttaa itse lopputulokseen. Siihen loppui vastuun välttely.

Vuosia myöhemmin sain kuulla, mistä sana vastuu oikein kumpuaa. Englanninkielinen vastuuta tarkoittava sana ”responsibility” on muodostettu yhdistämällä kaksi sanaa: *response*, vastaus, ja *possibility*, mahdollisuus. Vastuu ei ollutkaan mikään negatiivinen taakka. Se on ominaisuus, ja meistä jokainen voi valita, miten reagoi mihinkin tilanteeseen. Itse keskityn siihen, että vastuu on ennen kaikkea mahdollisuus. Kunpa olisin osannut keskittyä siihen aina.

MINUN VASTUUNI

Raskas taakka

Lapsuuteni oli kevyt. Olin villi ja vapaa aina kouluikäiseksi asti. Minulla oli yksi pikkuveli, jota lähinnä sorsin lapsena, sillä olin kateellinen hänen viemästään äidin huomiosta. Huomiota kuitenkin riitti meille molemmille, ja vanhempani vastasivat kaikkiin tarpeisiimme. Minun ei tarvinnut pienenä kantaa vastuuta mistään. Äiti ja isä saivat hoitaa sen puolen, eikä se ollut aina ihan helppoa.

Emme olleet kovinkaan paikallaan pysyvää sakkia, ja esikoisena olin aina hieman erityisasemassa. Pääsin laistamaan valvovan silmän alta yhä useammin, kun leikkeihini liittyivät vanhempieni ystävien lapset ja aikanaan veljeni. Se taas johti, tietysti, ensimmäisiin tikkeihin ja lääkärireissuihin. Aloitin aivovammojen ja tikkien keräämisen pieneen päähäni jo kolmevuotiaana nostaessani pääni kovaa vauhtia pyörineen napakelkan puomin tielle, kun olin kaatunut työnnettyäni vauhtia kummini pojalle ja puomi oli kiertänyt koko kierroksen.

Jatkoa oli tarjolla, kun olimme jokakesäisellä purjehdusreissulla kolmisen vuotta myöhemmin ja onnistuin tippumaan puusta pää edellä suoraan kivikkoon. Vanhempani olivat varmaankin kieltäneet puuhun kiipeämisen, mutta olin niin innoissani navakasta tuulesta, että totta kai kiipesin puuhun, ratsastin oksalla kuin rodeoklovni konsanaan ja rallattelin: ”Myrskyä kohti! Tuuuuulta päin!”

Ja hups. Poks! Ja pam.

Purjehduksen reittisuunnitelmat menivät uusiksi, ja suunnaksi otettiin Korppoon terveyskeskus, jonne saavuimme viisi tuntia myöhemmin. Kuusi otsaan ommeltua tikkiä ja yhden suklaalevyn rikkaampana matka jatkui. En varmaan edes harmitellut tapahtunutta, sillä sainhan sen takia suklaata! Ehkä parasta tässä oli se, ettei veljeni Mikko, jonka saamasta huomiosta olin mustasukkainen, saanut omaa levyä. Olin varmasti todella raskas lapsi, sillä kanssani piti olla koko ajan valppaana ja huolissaan, tai muuten kävi köpelösti. Ja yleensä niin kävi kaikesta huolimatta.

Tiedän tämän kuulostavan todella surulliselta, mutta rakastin huomiota. Eritoten rakastin äidiltäni ja isältäni saamaani huomiota. Noihin aikoihin taisin rakastaa huomiota toisinaan rutkasti enemmän kuin veljeäni.

Sitä mukaa kun kasvoimme ja Mikko pystyi edes periaatteessa kantamaan vastuuta jostain, kuten yhteisten pikkuveljien vahtimisesta, vieritin vastuuta hänen harteilleen. Jos hän pystyi hoitamaan jotain mielestäni tylsää, totta kai annoin hänelle sen kunnian. En tietenkään kertonut tätä vanhemmille, sillä olin itse aina valmis keräämään kiitokset, todellisuudessa laistettuani vastuusta.

Vaikka luulin olevani superovela ja tekojeni jäävän ainiaaksi pimentoon, olemme puineet tempauksiani avoimesti jälkikäteen...

Olen Ykkönen

Menin ekalle luokalle syksyn 1997 koittaessa, ja koulurepun lisäksi nostin selkääni myös lastin vastuuta. Se ei tuntunut raskaalta, sillä kaikki oli uutta ja jännittävää! Nyt minulla oli oikeasti mahdollisuus vaikuttaa tulevaisuuteeni. Asuimme Turun saaristossa, Satavanimisessä saarella, jossa sijaitsi vielä noihin aikoihin Kaks Kerran koulu.

Koulu oli noin kolmen kilometrin päässä kotoamme, ja kuljin matkan pyöräillen aina kun keli salli. Talvisin sain yleensä kyydin isältä, kun hän meni kasin aikaan töihin, ja kävelin iltapäivällä

kotiin, sillä jäisellä tiellä emme pyöräilleet. Äiti pyöräili ensimmäisen matkan kouluun kanssani jo kesällä, minkä jälkeen poljin kouluun yksin. Tunsin itseni niin isoksi pojaksi! Olin mielestäni varsinainen päällikkö.

Ala-asteen ensimmäisinä vuosina harrastin vielä lätkää Tepsissä, ja useat harjoitukset, pelimatkat ja kamojen pakkaaminen treeneihin sekä reissuille olivat omalla vastuullani. Opettelin pakkaamaan omat kamat myös partioleireille. Toinen asia olivat koulutehtävät, jotka olivat minulle siihen aikaan niin helppoja, etten huolinut niistä. Niistä kuitenkin olisi pitänyt huolia edes joskus – eka- ja tokaluokan reissuvihossani oli toistuvia huomautuksia tekemättömistä kotitehtävistä. Tykkäsin kantaa vastuuta enemmän asioista, joista nautin.

Aloittaessani koulun meitä oli viisi – isä, äiti, kaksi veljeä ja minä. Ollessani kolmannella luokalla lätkätreenejä oli jo lähes päivittäin hallissa, joka oli toisella puolen kaupunkia. Lätkä on kallis harrastus, ja sen lisäksi, että tunsin huonoa omatuntoa perheeni tiukan rahatilanteen takia, oleilin mieluummin raikkaassa ulkoilmassa kuin hien hajuisessa pukukopissa.

Olin aina melko isokokoinen ikäisekseni, ja minua luultiin läpi lapsuuteni vanhemmaksi kuin olin. Tykkäsin siitä ja leikin yleensä niin koulussa kuin vapaa-ajallakin vanhempien lasten kanssa, mutta jääkiekossa äkillinen kasvupyrähdykseni toimi jarruna. Muutuin paljon kömpelömmäksi kuin ikätoverini, ja oltuani ensin joukkueen parhaita olinkin yhtäkkiä hidas ja huono. Tahdoin olla se, joka kantaa vastuuta ratkaisten pelit voittomaalilla, en se, jolle ei uskallettu syöttää kiekkoa. Minulle jäi joukkueestani elinikäisiä ystävyysuhteita, mutta jo yhdeksänvuotiaana lätkäurani sai loppua.

Lätkän tilalle tuli koris, jossa suuri kokoni oli ehdoton valttikortti. Olin 9–12-vuotiaana joukkueeni pisin tai vähintään toiseksi pisin. Osasin käsitellä palloa ja pelata melko hyvin. Rakastin pelejä ja ennen kaikkea rakastin voittamista! Jaksoin käydä treeneissä, jonne kulkeminen luonnistui yhteisillä kuljetuksilla parin naapuri-

saassa asuvan joukkueoverin kanssa. Olin aikanaan joukkueeni parhaita, sitten hyvä, mutta sitten kävi väistämättä niin, että parhaat pelaajat ottivat vastuulleen treenaamisen myös omalla ajalla. Tykkäsin pallotella ja varsinkin heitellä, mutta koska lähimmät katukoriskentät, joilla ystäväni kävivät, olivat yli kymmenen kilometrin päässä, en pallotellut tarpeeksi. Harrastin edelleen myös sekä partiota että laskettelua, ja ”vapaa-aikani” oli kortilla. Varsinkin ratalaskettelu, jossa olin päässyt nyt kehittyneempien ryhmään, söi sen. Sain oheisharjoituksia, jotka nostin koristreenejä tärkeämmiksi. Rakastin lunta! Yläasteen alussa koripallo loppui ja jäljelle jäi vain laskettelu.

Yläaste oli minulle uusi maailma, sillä hain englantipainotteiselle luokalle kaupunkiin, eri luokalle kuin jolle muut vanhasta luokastani jatkoivat. Oli hienoa olla vastuussa vain itselleen siitä, että oikeasti menin kouluun kaupunkiin pitkän bussimatkan päähän. Hoidin kyllä kouluun menemisen lintsaamalla kertaakaan koko yläasteeni aikana, mutta siihen loppui yläasteurani vastuullisuus. En varmasti muista läheskään kaikkia källejä ja ilkeitä kommenttejani, mutta niitä oli liikaa. Muistan vierailleeni useasti myös rehtorin kansliassa, muutenkin kuin vapaapäiviä anoessa. Uusi maailma oli minulle avoin, mutta suljin monia ovia omalla käytökselläni.

Anoin vapaata usein ja ainoastaan laskettelumatkoihin. Ensimmäiset niistä suuntautuivat Lappiin Turun Slalomseuran kanssa, mutta myöhemmin matkustin yksin ympäri Suomea kilpailemaan Big Air-, Slope Style- ja Pipe-kisoissa.

Ratalaskettelu jäi siinä vaiheessa, kun siinä olisi vaadittu kolme paria ratasuksia, enkä tahtonut laittaa äitini vastuulle kaiken maksamista. Isällä ja hänen uudella naisystävällään oli tärkeämpiä rahareikiä kuin meidän veljesten harrastusvälineet, joten äitini maksoi kaiken. Reissut hän sai kustannettua hankkimalla mainoksia Turun Slalomseuran lehteen, ja sukset ostimme pääosin käytettynä seuran Suksipörssi-myyjäisistä. Pysähdyn yhä edelleen hämmästelemään, kuinka onnekkaita me veljekset äidistä olemmekaan! Hän on paras.

Hyppimiseen tarkoitettut kaksipäiset twintip-sukset olivat tuohon maailmanaikaan niin uusi juttu, ettei niitä todellakaan löytynyt vielä Suksipörssistä. Minä kuitenkin halusin sellaiset, ja sainkin erään tuttavamme kautta ostettua halvalla Fischerin kaksipäiset sukset. Niillä laskin ensimmäiset yläastevuoteni, ja se, että äitini oli liian kiireinen kolmen veljeni ja uuden ammatin opiskelun kanssa, sopi minulle mainiosti! Sain olla niin vapaa kuin lapsi tuohon aikaan pystyi Hirvensalon hiihtokeskuksessa olemaan. Hypin ja harjoittelin pääosin lumilautailijoiden kanssa. Minulla oli myös pari vanhempaa suksikaveria.

Jos äiti olisi nähnyt tai kuullut, mitä touhusin rinteessä, leireillä ja lopulta kisamatkoilla, olisi harrastukseni voinut tyssätä lyhyeen. Lasketteluni ei ollut perinteistä, eikä varsinkaan turvallista, paitsi omasta mielestäni. Koska olin kuitenkin hoitanut koulun ja toisetkin harrastukseni niin vastuullisesti, olin voittanut äidin luottamuksen. Hän näki vain onnistumiset.

Luottamusta kasvatti myös se, että hoidin aina oman osuuteni laskettelureissujen ja -välineiden kustannuksista. Aluksi hakkasin puita mökillä ja tein hanttihommia kotona, mutta päästessäni kesätoihin ensin Turun kaupungille ja sitten erääseen rakennusfirmaan, pystyin jo hoitamaan puolet kaikista kuluista. Meillä oli sopimus, jonka mukaan maksoin itse puolet ja äiti hoiti puolet. Yläasteen loputtua pääsin matkustamaan myös ulkomaille laskemaan – ja lähemmäs unelmaani.

Ensimmäinen ulkomaanreissu suuntautui kavereiden kanssa Norjaan Strynin jäätikköalueelle. Sen kustansin rahoilla, jotka olimme keränneet Lontooseen suunniteltua luokkaretkeä varten, joka peruuntui vuotta aiemmin kesällä sattuneen terrori-iskun vuoksi. Muu luokkani lähti jonnekin rantalomalle, mutta minä nautin auringosta mieluummin sukset jalassa. Sain jatkaa kesälaskettelua vielä Itävallassa, jonne matkustin isäni kanssa, ja sekin matka oli uskomattoman onnistunut. Olin juuri saanut ensimmäisiä sponsoreita Suomessa ja Itävallassa ja sain tavata erään suksimerkin kansainvälisen tiimimanagerin. Hän katsoi laskemistani

noin puoli tuntia ja tarjosi minulle sopimusta! Matkani ammattilaiseksi otti aimo harppauksen.

Itävallasta palasin kotiin, ja koulu jatkui seuraavalla asteella. Halusin jatkaa lukiossa samassa rakennuksessa, jossa olin käynyt myös yläasteen. Tuossa Luostarivuoren lukiossa oli vuosittain joko Turun korkein tai toiseksi korkein sisäänpääsyraja, eikä todistukseni riittäisi tähän. Halusin kuitenkin jatkaa tutussa opinahjossa, jonne myös lähes jokainen luokkatoverini haki, ja se tiesi kovaa työntekoa. Yläasteen aikana keskiarvoni nousi 7,9:stä 8,8:aan, ja pääsin juuri haluamaani lukioon. Tunsin olevani Turun fiksuimpia oppilaita!

Myös ensimmäinen ”oikea” tyttöystäväni pääsi samaan lukioon. Ensimmäinen lukiovuoteni kuitenkin näytti minulle, ettei tuo koulu ollut todellakaan suunniteltu urheilijalle – varsinkaan laskettelijalle. Ensimmäinen jakso sujui mallikkaasti yli yhdeksän keskiarvolla. Keskiarvo laski kuitenkin kuin aasin häntä laskettelureissujen alkaessa. Olin poissa tunneilta maksimimäärän, ja sen vuoksi jouduin ottamaan useita kokonaisia jaksoja itsenäisesti suoritettavaksi. Mielestäni se, ettei tunneilla saanut käydä, mikäli poissaoloja kertyi yli viisi, oli naurettavaa! Päätin hakea Rukan Alppilukioon, jossa koulua sai käydä lasketteluun ehdoilla.

Tästä huomaa, mikä minulle oli tuolloin tärkeää. Syytän ensimmäisen jakson uskomatonta onnistumista siitä, että kun olin huomannut osaavani käydä jopa lukiota, motivaationi ei enää riittänyt lukemiseen. Vaikka menestyminen oli minulle mahdollista, en nähnyt tärkeäksi vastata mahdollisuuteen. Olin ennen kaikkea realistinen. Olin sitä mieltä, että vain vahvat, fikset ja taitavat selviävät. En edes ymmärrä, miksi olin niin rakastunut juuri freeski-lasketteluun, sillä sehän oli kuin murrosikäisen ajatusmaailmani vastakohta. Paitsi että siinäkin pitäisi aina kaikkein taitavimman voittaa. Tahdoin ensin olla tuo teknisesti taitavin, mutta vuodet pehmittivät minua ja ymmärsin, että tärkeintä on tyyli, hauskanpito ja ystävyys.

Kilpailin läpi ensimmäisen lukiovuoden, ja keväällä voitin kaksi SM-kultaa Rukalta. Sen jälkeen minut myös hyväksyttiin Rukan

Alppilukioon. Opiskelu Alppilukiassa oli mahtavaa, sillä vastuul-tani nostettiin paljon väkinäistä koulunkäyntiä. Sain keskittyä tosissani treenaamiseen ja hoitaa koulun niin hyvin kuin halusin. Olin muuttanut 16-vuotiaana yksin satojen kilometrien päähän kotoa, ja se oli minusta mahtavaa! Kukaan ei kytännyt perääni. Olin vastuussa vain itselleni sekä niille muutamille sponsoreille, jotka olin onnistunut neuvottelemaan itse. Tunsin olevani paljon Turun-kavereitani edellä, ja myös perheeni tuntui pitävän minua vanhempana.

Koulusuoritukseni olivat hyviä, vaikka treeni- ja kilpailumatkani vähintään triplaantuivat. Tiesin varmasti, minkä eteen tein töitä, ja se sai minut ottamaan vastuuta koulusta ja harjoituksistakin. Tiesin, että tämä on oikea paikka kehittyä. Kaikki oli minulle mahdollista! En nukkunut pommiin seitsemältä alkaneista aamu-treeneistä kertaakaan, vaikka olin todella aamu-unista sorttia. Varmasti tärkein motivaattori oli se, ettei kukaan ystävästäniäkään skipannut treenejä juuri koskaan. Yhteinen vastuunkanto sai meidät sykkimään!

Tiukka treeni myös tuotti tulosta. Sitä mukaa kun tuloksia tuli, upottauduin yhä syvemmälle laskuskeneen. Vuonna 2007 pääsin kiertämään Eurooppaa. Ensimmäiset kansainväliset kilpailut, joihin osallistuin, olivat Crans Montana Champs Open -kisat Sveitsissä. Olin täynnä intoa päästessäni finaaliin ensimmäisissä ja isoimmissa kisoissa, joihin olin ikinä osallistunut, joten päätin yrittää parhaani. Kokeilin temppua, jota en ollut ikinä tehnyt niin haastavaan ja riskaabeliin suorituspaikkaan. Onnistuin siinä treeneissä pariin otteeseen ja tunsin, että toiset kilpailijat olivat huomanneet sen. Minulla olisi mahdollisuus voittaa ensimmäiset isot kisat, joihin osallistuin. Minusta voisi tulla tähti!

Toisin kävi.

Riskialtis suorituspaikka vei minusta voiton, ja yrittäessäni sitä vaikeaa temppua karsinnan tokalla kierroksella kaaduinkin ja menetin tajuntani. Nousin pystyyn ja horjuin kuin vanha juoppo konsanaan. Parin askeleen jälkeen kaaduinkin, enkä noussut enää

omille jaloilleni. Paikalle hälytettiin pelastushelikopteri, ja matka jatkui paikalliseen sairaalaan. Hirveintä episodissa oli se, että sain nähdä tulokset maattessani sairaalassa – olin päässyt ekalla kar-sintalaskulla finaaliin... Noh, näitä nyt tulee! ajattelin kuitenkin.

Vietin osastolla päivän ja yön, minkä jälkeen matka jatkui alku-peräisten suunnitelmien mukaisesti Saksan ISPO-messujen kautta Itävaltaan Austrian Open -kilpailuun. Vietin kovan aivotärähdyk-sen jälkeen vain pari välipäivää, kunnes tahdoin takaisin suksille. Kaikki muut olivat sitä mieltä, että minun pitäisi vielä levätä, mutta koska tunsin oloni ”ihan hyväksi”, en suostunut skippaamaan mi-tään! En todellakaan halunnut, että matkani maksanut sponsorini, Völklin manageri, alkaisi katua tekoaan.

Tahdoin korjata edellisen viikon virheeni Sveitsissä. En voinut uskoa todeksi sitä, että pääsin Austrian Openeissakin finaaliin, vaikka oloni oli rehellisesti sanottuna hieman hutera. En toki suostunut myöntämään sitä kenellekään. Kisat menivät osaltani yllättävän hyvin, ja tulin viidenneksi kisoissa, joita minun ei olisi pitänyt laskea. Voitin jopa pienen rahapalkinnon – se sai minut taivaisiin!

Palasin Kuusamoon ja menin takaisin kouluun, vaikka tosi-asiassa mielessäni olivat vain Rukan rinteet. Treeni kulki hyvin, ja sainkin kutsun tulla keväällä kuvaamaan suomalaista *Legacy*-lasketteluelokuvaa. Keväällä oli vielä parit kilpailut, muun muassa paipin SM-kisat ja European Freeski Openit. Kisat menivät koh-tuullisesti, mutta eivät suunnitelmien mukaan.

Hieno huomina

Ensimmäisen Kuusamon-lukiovuoteni päätteeksi ihastuin kuusa-molaiseen tyttöön, ja se toi tasapainon uuteen elämäni. Tyttö ei vaatinut minulta juuri mitään, vaan tuki minua reissuissa ja lasku-urallani. Unelmat kasvoivat, ja tuntui, että liikuin jatkuvasti lähem-mäs maalia. Tuo aika oli vapainta elämässäni. Vastuullani olivat

kouluhommat, treenit, perhe- ja parisuhteen ylläpito ja urakehitys, mutta minulla oli vapaa olo. Kaikki oli mahdollista.

Kolmas lukiovuoteni sujui melkein ehjin nahoin. Olin käynyt lukiota aluksi niin tiiviillä tahdilla, että nyt pystyin ottamaan rennosti. Vaikka olin päässyt kisoihin ympäri maailmaa Yhdysvaltoja ja Japania myöten sekä kaupunkikisoihin Lontoon keskustaan, en vielääkään ollut korkeinta ammattilaistasoa. En tajunnut, ettei sillä vielä olisi mitään väliä. Minun olisi pitänyt vain keskittyä kouluun ja hoitaa se pois alta. Mutta kun minulla oli kiire kehittyä ja menestyä, sillä ystäväni tekivät sitä jo!

En ajatellut, kuinka kuormittavaa ympäristölle matkustamiseni laskupaikkoihin eri puolille maailmaa oli. Olen aina rakastanut puhdasta luontoa, mutta minulla ei ollut hajuakaan matkustamisen käänköpuolesta.

Keväällä 2008, tai oikeastaan pitkin kyseistä kautta, keskityin kuvaamaan leffaa, johon saisin täyspitkän pätkän itsestäni. Lef-fassa olivat kaikki vanhat Suomen laskuskenen idolini, eikä siinä vielä kaikki! Minun osuuteni laitettiin leffan viimeiseksi pätkäksi, joka on koko elokuvan huipentuma, joten tunsin koko elokuvan loppuhuipennuksen olevan vastuullani. Se tuntui mahtavalta!

Keväällä onnistuin myös kaatumaan jo toisen kerran niin pahasti, että menetin tajuntani. Kaatuminen oli todella turha. Se sattui Rukalla Quarter Pipe -kisoissa. Vauhdit hyppyyn otettiin Spede-lingon kanssa, ja minä yritin melko normaalia temppeä, mutta epäonnistuin ponnistuksessa. Tulin alas monien metrien korkeudesta suoraan QP:n hyllylle, josta tipuin voltilla tasaiselle taju kankaalla. Menin kisoista suoraan tyttöystäväni luo ja lepäsin hänen pakottamana päivän, minkä jälkeen matka jatkui kuvauksiin.

Yhteensä viisi vakavampaa aivotärähdystä, jotka olin tuohon mennessä saanut, eivät huolettaneet minua pätkäkään. Mentaliteettini oli ottaa jokaisesta päivästä kaikki irti! En huolinut liikaa huomisesta, enkä varsinkaan eilisestä. En ymmärtänyt, miksi esimerkiksi vuosia aikaisemmin partiopurjehduksella sattuneen

aivovamman pitäisi kiinnostaa minua pätkeäkään. En ymmärtänyt, että koska jokaisessa aivotärähdyksessä kuolee aivosoluja ja hermoradat vaurioituvat, seuraava on aina vakavampi. En ollut tyhmä – en vain tiennyt tarpeeksi. Sitä paitsi olin niin itsepäinen, ettei minua saanut hidastamaan vauhtia.

Olin suunnitellut laskettelu-urani kestävän maksimissaan 30-vuotiaaksi, jonka jälkeen eläköityisin siitä puuhasta miljonäärinä. Minulla ei ollut hajuakaan, mitä tekisin sen jälkeen, mutta siksihän kävin koulua laskettelun ohessa. Pysin pitämään kaikki ovet auki.

Viimeinen lukiovuosi alkoi mahtavasti. Osallistuin englannin, lyhyen matematiikan ja maantiedon ylioppilaskokeisiin. Olin lukenut kohtuullisesti, mutta tulos yllätti minut. Sain kaikista nauttavan hyvät arvosanat ja lähdin jäätikölle laskettelemaan. Olin saanut kutsun nyt myös Tukholman keskustassa järjestettävään kisaan, ja kolmesta sen maailmanajan arvostetuimmasta kaupunkikilpailusta olisin osallistunut jo kahteen. Olin Tukholmassa neljäs ja voitin jopa monta idoliani, muun muassa nuoruuden esikuvani, ruotsalaisen Jon Olssonin!

Tästä tulisi hyvä vuosi!

Kesällä minut oli nostettu myös Völklin Professional-tiimiin, eli vaikka olin vielä lukiossa, olin jo ammattilainen. Ainakin nettisivujen mukaan. Kesä sujui ihanasti myös muissa merkeissä. Matkustimme tyttöystävän kanssa Thaimaahan, jossa opin surfauksen pikakelauksella. Kuten sanottu, en ajatellut vielä yhtään sitä, kuinka rasittavaa lentäminen olisi ympäristölle. Se ei johtunut siitä, etten olisi tahtonut suojella ympäristöä. Minulla ei rehellisesti sanoen ollut hajuakaan asiasta. Olin superonnellinen voidessani kiertää maailmaa ja kerätä uusia kokemuksia.

Vastuuta on myös se, että osaa sanoa ei ja jättää tietyt asiat tekemättä. Vaikka lensin paljon, minä myös rakastin luontoa, enkä roskannut tai käyttänyt ylimääräistä energiaa. Vastuullisena pidän myös esimerkiksi omaa hyvin maltillista alkoholin käyttöäni kisa-kauden aikana sekä sitä, etten polttanut tupakkaa. Todella monet

ystäväni polttivat sitä ja varsinkin Keski-Euroopassa myös pilveä, mutta en tahtonut niitä tapoja itselleni. Ymmärsin jo olevani esi-merkkinä kasvavalle joukolle nuoria.

Olin aivan superonnellinen päästyäni joulukuisten karsintojen läpi Dew Tour -kilpailusarjaan. Edes taksin kolari moottoritiellä matkalla lentokentältä Breckenridge-keskukseen ei estänyt osallistumistani kisaan. Selkäni vain oli vähän jumissa. Karsinnat menivät silti hyvin, ja olin Tourilla. Kisoja oli yhteensä kolme, yksi ennen joulua ja kaksi sen jälkeen.

Ja sitten ne kevään ylioppilaskirjoitukset. Onneksi pystyin soveltamaan kaikki isoimmat kisat yhteen kirjoitusten kanssa. Pari pienempää jätiin väliin, mutta kevään tullen olin saanut kaiken hoidettua. Jokainen Dew Tourin seuraavista osakilpailuista meni osaltani aivan penkin alle. En ollut varmaan vielä valmis laskemaan kokonaista täysin onnistunutta laskua niin isoilla areenoilla. Jokin meni aina vikaan kisalaskussa.

Big Air -kisoissa sen sijaan oli vain yksi hyppy, ja sainkin kutsun maailman arvostetuimpiin kisoihin, Jon Olsson Invitationaliin Ruotsiin. Vaikka hyppyni onnistuivat hyvin ja olin juuri voittanut SM- kultaa, nämä olivat karkelot, joissa ”hyvä” suoritus ei riittänyt. Olisi pitänyt olla paras, mutta sitä en ollut.

Lentokoneet eivät pystyneet lentämään Islannin tulivuorenpurkauksen vuoksi, joten matkasin kotiin Kuusamoon ekologisemmin junalla, bussilla ja loppumatkan tyttöystäväni kyydissä autolla. Menin Kuusamoon, vaikka minulla oli alkamassa parin viikon kuluttua kesätyöt Turussa, sillä saisin osallistua lyhytelokuvan kuvauksiin Ylläksellä vielä ennen kesää. Jäin kuvausreissun takia pohjoiseen.

Tuo reissu muutti elämäni. Se myös päätti unelman, jonka eteen olin työskennellyt vuosia.

MITÄ VASTUU MERKITSEE SINULLE?

Vakavasta onnettomuudesta kuntoutuessaan Pekka Hyysalon arvot menivät uusiksi. Ympärille katsoessa erilaisia arkisia haasteita alkoi ilmaantua kuin sieniä sateella: mitä syömme, millaisiin vaatteisiin pukeudumme, miten kohtelemme muita ihmisiä – ja miten se kaikki vaikuttaa tulevaisuuttamme uhkaaviin kriiseihin.

Meillä kuitenkin on toivoa: ihminen on planeetan ainoa laji, joka ymmärtää tekojensa syy- ja seuraussuhteet. Meidän on mahdollista ottaa vastuu koko maapallosta. Vastuu on ennen kaikkea mahdollisuus, jota jokainen voi kantaa kykyjensä mukaan. Miten sinä käytät tämän mahdollisuuden?

Pekka Hyysalo pohtii käsitystään vastuusta ja vastuullisuudesta keskustellen aiheesta mm. Enni Rukajärven, Madventuresin Rikun ja Tunnan, Arman Alizadin, Ville Gallen sekä Alexander Stubbin kanssa. Teos on matka, joka kannustaa meitä jokaista löytämään oman tapamme toimia yhteisten haasteiden voittamiseksi.

fightback.fi

@fightbackpekka

www.tammi.fi

30

ISBN 978-952-04-1718-5